

KULMÂKIVI

3/2018

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEEBUS (EF 2:20)

Jari Rankinen

MIKSI PIENTÄ JA
VAATIMATONTA?

| VIHAINEN JUMALALLE

Timo Eskola

MIHIN TARVITAAN
STI:TÄ?

| VANHA TESTAMENTTI EI
SAA JÄÄDÄ SIVUUN

STI 30V

Miksi pientä ja vaatimatonta?

Ajatteletko joskus tai usein: tämä on niin pientä ja vaatimatonta. Miksi Jumala ei anna enemmän? Miksei ole suuria joukkoja ja julistajia, jotka saavat monet innostumaan? Miksen itse ole tuollainen julistaja? On paljon heitä, jotka ovat vastaan. Miksi Jumala ei näytä voimaansa ja sulje heidän suutaan?

Jumalalle on mahdollista kaikki, hänen voimansa on rajaton, mutta usein tai yleensä Jumala ei käytä voimaansa niin, että me ja muut näemme sen. Hän kätkee voimansa ja toimii heikkoudessa, vaatimattomuudessa ja tavallisuudessa. Ajattele, mikä on uskomme ydin: Jeesus, joka riippui ristillä. Ei suurta ja komeaa, ei suuria joukkoja puolella, ei voimaa, joka kaataa vastustajat. Näytti, että hän on häviöjä, eikä kuitenkaan ollut. Jumala oli siinä paikalla, toimi ja teki ihmeellisimmän tekonsa – sovitti meidät itsensä kanssa, antoi anteeksi ja avasi taivaan.

Jumala toimi näin siinä, mikä on uskomme ydin, ja samansuuntaisesti hän toimii usein muulloinkin. Hän ei annakaan, mitä odotamme, hän ei tee meistä tähtiä, onkin pientä ja vaatimatonta. Ja kuitenkin hän on, toimii ja toteuttaa suunnitelmiaan siinä, missä on hänen sanansa, julistetaan evankeliumia, kastetaan, vietetään ehtoollista ja annetaan synnit anteeksi hänen Poikansa sovitustyön perusteella.

Tämä vapauttaa väärästä tuskailusta ja niistä ajatuksista, että jos on näkyvää voimaa ja tapahtuu ihmeellistä, sitten Jumala toimii. Toisaalta tämä sitoo Jumalan sanaan. Sitä tulee julistaa, koska siinä Jumala on ja tekee työtään. Usein Jumalan työ tapahtuu niin, ettemme näe sitä, vähitellen ja siinä, mikä tuntuu pieneltä ja tavalliselta. Hänen voimansa on usein juuri heikkoudessa. Ja joskus Jumalan tekee toisin – niin että näemme ja hämmästelemme hänen voimaansa ja suuria tekojaan.

Tulee sitoutua Jumalan sanaan ja julistaa sitä. Mikä olisikaan parempaa. Saa luottaa siihen, mitä Raamattu sanoo, käskee ja lupaa. Saa luottaa sen evankeliumiin. On kaikkien syntien anteeksiantamus, Jeesuksen risti riittää, Jeesus turvanani kelpaan Jumalalle ja olen pelastettu. Tästä elän itse ja tätä saan kertoa toisille. Ja uskoa, että Jumala antaa, mitä katsoo hyväksi antaa.

JARI RANKINEN

23.05.2018

SUURI KIITOS, JOS TUET MYÖS KESÄLLÄ

Kesä on ollut usein STI:ssä taloudellisesti hyvin vaikea jakso. Kuluja on melkein saman verran kuin muulloinkin mutta tuloja paljon vähemmän. Monena vuonna on selvitty juuri ja juuri. Olemme hyvin kiitollisia, jos tuet STI:n toimintaa myös kesällä. Rukousta ja taloudellista tukea tarvitaan silloinkin.

Pienikin lahja merkitsee paljon. Pienistä puroista tulee riittävän suuri virta. STI:n tilitiedot löydät tästä lehdestä sivulta 15.

VALMENNUS- SEKÄ AIOTKO TYÖHÖN STI:N JÄSENJÄRJESTÖÖN -KURSSIT

Toukokuussa STI:ssä oli kaksi innostavaa kurssia. Toukokuun alussa neljä päivää valmistauduimme pääsykokeisiin heidän kanssaan, jotka hakivat tänä keväänä opiskelemaan teologiaa Helsingin yliopistossa tai Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa. Kurssilla oli 17 opiskelijaa. Toivomme, että he kaikki saavat opiskelupaikan ja ainakin heistä, jotka opiskelevat Helsingissä, tulee aktiivisia osallistujia STI:n toiminnassa.

Valmennuskurssin jälkeen oli kahden viikon kurssi heille, jotka miettivät, olisiko STI:n jäsenjärjestössä heidän mahdollinen tuleva työnsä. Opiskelimme teologiaa ja käytäntöä ja tutustuimme STI:n jäsenjärjestöihin. Monet näiden johtajista olivat kurssilla opettajina. Kurssilla oli 13 teologian maisteria tai teologian opiskelijaa. Hieno joukko. Toivottavasti monet heistä ovat enemmän tai myöhemmin STI:n jäsenjärjestöjen työntekijöitä.

Vihainen Jumalalle

- Ajattelin, että minulla on muutama kana kynittävänä Jeesuksen kanssa. Olin välillä vihainen ja todella surullinen, Magnus Riska kertoo.

Magnus Riska on Porvoon hiippakunnan dekaani. Hän johtaa hiippakunnan toiminnallista osastoa, on tuomiokapitulin jäsen ja vastaa seurakuntien työntekijöiden koulutuksesta.

Hän harrastaa juoksua. Takana on viisi täysipitkää triathlonia. Siinä uidaan 3,8 kilometriä, sen jälkeen ajetaan pyörällä 180 kilometriä ja lopuksi juostaan maraton. Kysyn, miltä tuntuu lähteä juoksemaan 42 kilometriä, kun on uinut ja polkenut pyörää kymmenkunta tuntia.

- Järkeily on parasta unohtaa eikä ajatella, miten pitkä matka on edessä. Täytyy vain juosta yksi kilometri kerrallaan, Magnus sanoo.

KESTÄÄ MINKÄ TAHANSA TUTKIMUKSEN

Vuosituhanne vaihteessa Magnus ja hänen perheensä olivat lähetystyössä Israelissa. Magnus puhuu nimenomaan lähetystyöstä, jonka Jeesus antoi tehtäväksi omilleen, ei esimerkiksi kansainvälisestä toiminnasta. Tel-Avivin Immanuel-kirkossa tarvittiin pastori, joka pystyi saarnaamaan hepreaksi, ja Magnus kutsuttiin tähän tehtävään.

- Sapattina jumalanpalvelukseen osallistui yleensä 50-80 henkeä, ja näistä messiaanisia juutalaisia oli 5-15, Magnus

kertoo työstään.

Tärkeä työmuoto oli kirkon esittely turisteille ja paikallisille juutalaisille. Kirkkoon tutustujia oli vuodessa useita tuhansia.

- Heille saattoi kertoa uskomme keskeiset asiat esittelemällä kirkon ikkunoiden maalaukset. Heidän mukanaan kirkosta katosi myös huomattava määrä Raamattuja, jotka olivat toki tarkoitettukin otettaviksi.

Samalla kun Magnus toimi kirkon pastorina, hän jatkoi Raamatun tutkimusta. Hän on Vanhan testamentin eksegetiikan dosentti – siis suorittanut ylimmän mahdollisen akateemisen oppiarvon Raamatun selitysohjelmissa.

- Eksegetiikkaa voi harjoittaa rakentavasti tai repivästi. Tarvitaan nöyryyttä. Jos en ymmärrä tekstin merkitystä, sitä täytyy tutkia lisää. Toinen Raamatun kohta voi avata toista. Uskoni selkäranka on, että Jumala haluaa puhua minulle ja tekee sen Raamatussa. Juuri siksi tutkin Raamattua. Eikä meidän tarvitse puolustaa sitä, se kestää minkä tahansa tutkimuksen, Magnus kertoo suhteestaan Jumalan sanaan.

KUIN LAIVAN KÖLI

Vuosina 1947-1956 Qumranissa Kuolleenmeren lähellä löydettiin suuri määrä vanhoja kirjoituksia. Magnus on tutkinut juuri niitä. Mitä niihin syventyminen on antanut?

- Olen oppinut heprean kielen, jolla Jumala antoi Vanhan testamentin. Qumranin tekstit kertovat ajasta Vanhan ja Uuden testamentin välissä ja hengellisestä maaperästä, joka oli tuolloin ja josta

kristinusko nousi. Tekstit antavat syvempää ymmärrystä Uuden testamentin kirjoituksiin, Magnus sanoo.

- Ne kertovat myös siitä, että Raamattua on kopioitu tarkasti. Ennen Qumranin löytöjä vanhin Vanhan testamentin käsikirjoitus oli 900-luvulta jKr. Qumranin tekstit, joissa on myös Vanhan testamentin kirjoituksia, on kirjoitettu noin 1000 vuotta aiemmin, ja niissä on hämmästyttävän vähän merkittäviä eroavuuksia verrattuna esimerkiksi tuohon käsikirjoitukseen 900-luvulta. Vanhan testamentin tutkiminen on tehnyt Vanhasta testamentista Magnukselle vielä tärkeemmän.

- Se on kuin laivan köli. Jos luemme vain Uutta testamenttia, uskomme on kiikkerä laiva, joka kaatuu. Ilman Vanhaa testamenttia Uutta testamenttia voi tulkita miten tahansa ja väärin.

Aika Israelissa muistutti Magnusta siitä, ettei kirkko saa katkoa juuriaan, jotka ovat juutalaisuudessa.

- Montakohan paavalia kirkko on menettänyt sillä, että se on toiminut väärin ja tyhmästi suhteessa juutalaisiin? Magnus miettii.

KENEN LUO?

Toinen työkausi Israelissa oli vasta alkanut, kun Magnuksen puolison rinnasta löytyi kasvain. Se saatiin poistettua, mutta pian havaittiin uusi syöpä, nyt vatsassa. Vaimo menehtyi, Magnus oli 41-vuotias leski ja 9-, 7- ja 4-vuotiaiden lasten yksinhuoltaja. Oli jätävä Suomeen.

- Minulla oli suuria kysymysmerkkejä. Lähdimme lähetystyöhön ja Jumala kohteli meitä näin. Ajattelin, että

kun tapaan Jumalan taivaassa, laitan hänet lujille ja kysyn, miksi. Muistan eräänkin juoksulenkin, jolla huusin Jeesukselle: "Miten saatoit toimia näin?" Magnus kertoo.

Raamatussa kerrotaan monien opetuslasten loukkaantuneen Jeesukseen ja lähteneen pois hänen luotaan. Tuossa tilanteessa Jeesus kysyi niiltä kahdeltatoista, aikovatko hekin jättää hänet, ja Pietari vastasi: "Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat."

- Nämä Pietarin sanat ovat tulleet minulle hyvin tärkeiksi. Uskovan tie täällä on tavallisen ihmisen tie. Voi tapahtua mitä tahansa kenelle tahansa ja Jumala sallii sen, mutta hän on kuitenkin lähellä ja pitää huolta. Jumala kesti vihani eikä hylännyt, Magnus sanoo.

Magnus kehuu silloista työnantajansa, Lähetysyhdistys Kylväjää, joka piti työntekijästään hyvää huolta. Myös kirjojen kirjoittaminen auttoi. Magnus kirjoitti tutkimusta STI:n tutkijanhuoneessa.

- Jumala hoiti minua myös työllä. Ja sillä, että sain löytää Gunillan ja nyt olen naimisissa hänen kanssaan, Magnus kertoo.

- En tiedä, kysynkö Jumalalta taivaassa, miksi. Ehkä se ei ole siellä enää tärkeä asia.

HAASTATTELU JA KUVA:
JARI RANKINEN

Sanan äärellä

Luterilaisena kristittyinä olen opinut kuuluvani sanan kirkkoon. Reformaatio nosti Raamatun sanan merkityksen aiempaa suuremmaksi, ja sen myötä kaikkea kirkon elämää ja toimintaa pyrittiin arvioimaan sanan perusteella. Reformaation mainingeissa syntyi myös luterilaisuudelle vieraita tulkintoja, joissa sakramentitkin unohtuivat.

Gradua tehdessäni pääsin syventymään Raamatun sanaan tavalla, joka antoi minulle itsellenikin paljon. Raamattu ei ole vain kirja, jonka tulkinnat ohjaavat elämää ja teologiaa. Raamattu on elävää sanaa, sellaista, joka ei vain kerro asioita, vaan myös toteuttaa niitä. Raamatun sana luo jotakin – ennen kaikkea uskoa Kristukseen.

Jo Vanhassa testamentissa sanalla on kolme perusmerkitystä. Sana on luovaa, sana on ilmoittavaa ja sana on itsessään olemassa olevaa sanaa. Luova sana on juuri sitä, jolla Jumala asettaa olemassa olemaan kaiken sen, mitä on. Ilmoittavalla sanalla Jumala kertoo sekä itsestään että siitä tahdostaan, joka hänellä on ihmiskuntaa kohtaan. Itsessään olemassa oleva sana on jotakin sellaista, josta puhutaan silloin, kun on kyse vaikkapa ”viisaudesta”. Moni Raamatun lukija onkin huomannut, että viisaudella on usein sangen persoonan omainen luonne Vanhan testamentin lehdillä.

Uuden testamentin kolme sanan merkitystä ovat nekin yllättävän toiminnallisia luonteeltaan. Lihaksi tullut Sana merkitsee ihmiseksi syntynyttä Jumalan persoonaa – Kristusta. Ilmoituksen sana on sitä, mitä Kristus itse puhuu ja elää todeksi. Raamatun sana on edelleen se, jonka apostolit ovat Pyhän Hengen johtamina Raamatun lehdille tallettaneet.

EI VAIN SANAA

Toisinaan kuulee sanottavan, että Raamattu on parhaimmillaankin vain sanoja Jumalasta. Heprealaiskirjeen alussa kirjoittaja on selittänyt Jumalan Pojan erityislaatuista luonnetta. Neljännessä luvussa kirjoittaja opettaa Jumalan sanan erityislaatuisesta luonteesta:

“Jumalan sana on elävä ja väkevä. Se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka, se iskee syvään ja viiltää halki sielun ja hengen, nivelet ja luiden ytimet, se paljastaa sisimmät aikeemme ja ajatuksemme.” (Hepr. 4:12)

Toisin kuin muut maailman sanat, Jumalan sana sisältää voiman tehdä sen, mistä se puhuu. Se ei vain kerro, mitä on tapahtunut, mitä tapahtuu tai tulee tapahtumaan, vaan se toteuttaa sen, mistä se puhuu.

ENTÄPÄ LUTHER?

Tämä Jumalan sanan erityislaatuinen luonne ei ollut Martti Lutherillekaan vieras. Hän kirjoittaa saarnassaan Pyhän Hengen ilmoittaman sanan

saarnan myös tuovan mukanaan Pyhän Hengen, jotta Hän eläisi ihmisten sydämissä ja jotta ihmiset kuulisivat ja ottaisivat sanan saarnan vastaan.

Lutherin koko teologialle sanan käsite on huomattavan merkittävä termi. Lutherin suuria löytöjä oli ajatus, ettei Raamatun sana ole mitä tahansa sanaa. Lutherin mukaan Jumala on läsnä sanassaan ja puhuu sen kautta. Jumala ilmoittaa itsensä sanassa ja Pyhä Henki tulee sanan mukana. Siispä sana ei ole ”kuollut kirjain”, vaan Pyhän Hengen ajoneuvo, jolla Hän ajaa kuulijansa luokse.

Me emme palvo Raamattua vaan Jumalaa. Näin Lutherkin muistuttaa opettaessaan siitä, ettei kirjoitettu sana ole olemuksellisesti jumalallista, vaan ainoastaan vaikutustensa osalta.

VAIKUTTAVAA!

Mitä nämä vaikutukset sitten ovat? Luterilaisessa teologiassa ne jakautuvat kahtia - lakiin ja evankeliumiin, joilla molemmilla on omat moninaiset tehtävänsä.

Graduni tutkimuskohteena oli evankelisen liikkeen perustajahahmon F. G. Hedbergin pääteokset. Hedberg toteaa tiiviisti evankeliumia olevan kaiken sellaisen Jumalan sanan, joka opettaa ansaitsematonta armoa ja saarnaa Kristuksen lunastusta. Evankeliumin sanan tehtävä on julistaa lahjaksi saatavaa vanhurskautta ja armoa, jonka Kristus on valmiiksi ansainnut.

Evankeliumi ei vaadi ihmiseltä

mitään, eikä se kehota vastaanottajaansa kääntymään koskaan itseensä, vaan aina Kristukseen. Evankeliumin sana synnyttää ja ylläpitää uskon, antaa synninpäästön ja vaikuttaa Jumalan mielen mukaisen elämän syntymistä ihmisessä.

Lain sana taasen tuomitsee. Se ilmoittaa Jumalan tahdon mukaisen elämän ja osoittaa meidän elämässämme olevan synnin. Näin se saa ihmisen lopulta tarvitsemaan Kristusta.

Sana on siis toimivaa, uutta luovaa ja elävää. Se on läsnä armonvälineissä: sanan saarnassa, kasteessa, ehtoollisessa ja ripissä. Se tulee aina ihmisen luo ulkoapäin ja muuttaa todellisuutta.

Kirjoittaja työskentelee tällä hetkellä Sleyn Sanansaattaja-lehden toimitussihteerinä ja kertoo iloitsevansa suuresti Suomen teologisesta instituutista.

TEKSTI: MARTTI PYYKÖNEN

KUVA: MARKUS MÄKELÄ

Mihin tarvitaan Suomen teologista instituuttia?

Suomen teologinen instituutti sai syntynsä 30 vuotta sitten keskellä myrskyisiä aikoja. Raamattukiista oli repinyt seurakuntia vuosikausia. Virkaratkaisu jakoi papiston kahtia. Herätysliikejärjestöt kokivat, että niiden vaikutusvaltaa suomalaisessa luterilaisuudessa riisuttiin. Tarve reagointiin oli suuri. Nyt tuosta kaikesta on kulunut kolme vuosikymmentä. STI on toiminut pitkän aikaa, ja ensimmäisen polven perustajat ja heidän akateeminen oppositionsa ovat eläköityneet tai poistuneet keskuudestamme. Mihin STI:tä tarvitaan?

EVANKELIUMIN JULISTAJIA

Vaikka STI on melko tavallinen yksityinen oppilaitos ja kolmannen sektorin vapaaehtoinen teologian opetusta antava instituutti, se on kieltämättä ollut kapinaliike. Se syntyi, koska herätysliikejärjestöillä ei ollut enää luottamusta siihen, että valtion yliopisto haluaa tai kykenee antamaan tuleville pastoreille kutsumustietoista koulutusta. Yliopiston kokemat sisäiset muutokset ovat vuosien varrella varmistaneet tätä käsitystä.

Kutsumuksen korostaminen on koulutuksessa tärkeää. Helsingin yliopiston teologinen tiedekunta myöntää johtajensa suulla nykyään, että sen tavoit-

teena ei ole kouluttaa evankeliumin julistajia kirkkoon. Siksi STI on alusta lähtien halunnut vahvistaa teologien raamatullista ja luterilaista identiteettiä. Pastorit lähtevät palvelemaan Jumalaa siksi, että heidän julistamansa evankeliumi vapauttaa ihmisen kadotuksen alta ja vahvistaa uskovia ilossa ja rauhassa.

KYSYMYS RAAMATUSTA

Vuodet eivät ole yliopistossa olleet armollisia Raamatulle. Enää kyse ei ole siitä, löytyisikö Raamatusta pohjaa kristilliselle opille tai luterilaiselle vanhurskauttamiskäsitykselle. Nyt oppikirjoissa tarjoillaan näkemystä, että Israelin valittua kansaa tai Herraan uskovaan juutalaisten väkeä ei ole koskaan ollutkaan. Väitteiden mukaan Vanha testamentti on mielikuvituksen tuotetta ja se kirjoitettiin vain pari sataa vuotta ennen Uutta testamenttia. Tutkijat esittävät, että alueen uskonto oli alun perin kanaanilainen sekauskonto. He väittävät Jahven patsaan pian löytyvän, ja se tulee varmistamaan alueen monijumalaisuuden.

Uuden testamentin opetus ei juuri jää tästä jälkeen. Oppikirjojen mukaan Raamattu ei anna perustaa kristillisille opeille synnistä ja armosta. Jonkun mielestä Paavali on lakihenki-

”RADIKAALI PAHA VAATII JUMALAN EHDOTTOMAN VASTAUKSEN: SOVITUKSEN.”

nen ja synergistinen ja toisen mielestä kaikki ensimmäiset kristityt eivät edes ajatelleet, että Jeesus on Jumalan Poika.

Yliopisto sanoo kouluttavansa uskonnon asiantuntijoita. Mutta riittääkö se?

TARVITSEMMEKO PELKKIÄ KONSULTTEJA?

Opillisten kysymysten taustalla on näkemys ihmisestä. Suomalaisen humanismin mukaan ihminen ei ole syntinen. Tällainen opetus jättää aina käsittelemättä maailman radikaalin pahuuden. Uuden suunnan opettajat ovat kyvyttömiä vastaamaan väkivallan ja uskottomuuden kysymyksiin. Sen tähden he pitävät teologisessa mielessä tyhjää maljaa janoisen huulilla.

Ihmisten ahdistus on kuitenkin sama kuin ennenkin. Ihmisten tuska Jumalan ikuisen lain edessä on yhtä kauhistuttava kuin ennenkin. Ihmisen aito syyllisyys ei muutu, koska ihminen ei muutu. Radikaali paha vaatii Jumalan ehdottoman vastauksen: sovituksen. Siksi vain Raamatun omaan opetukseen perustuva sanoma tuo pelastuksen ihmisille.

Kyse on siten teologian opetuksesta. Mitä pastoreiden odotetaan julistavan seurakunnissa? Näyttää yhä

siltä, että valtion yliopiston koulutuksen avulla teologian maistereista leivotaan konsultteja. Raamattuun suhtaudutaan ulkokohtaisesti. Tästä Uusi tie -lehti kirjoitti jo vuosikymmeniä sitten:

”Tämä valtion virastossa hoidettu pappiskoulutus tuottaa uskonnollisten ilmiöiden asiantuntijoita, uskontotieteilijöitä ja kirkkososiologeja. Toisin sanoen viileän objektiivisia tarkkailijoita ja huomioitsijoita, jotka sitten joutuessaan papintoimessaan jonkin herätysliikkeen tupaseuroihin käyttäytyvät siellä kuin kansantieteilijä alkuasukkaiden heimojuhlassa.”

Suomen teologista instituuttia ja sen teologista opetusta tarvitaan siksi, että teologiassa säilyisi veren maku, Kristuksen sovintoveren maku.

TEKSTI: TIMO ESKOLA

KUVA: [HTTPS://PIXABAY.COM](https://pixabay.com)

Vanha testamentti tutuksi

Viime syksynä ilmestyi professori Antti Laaton kirjoittama Vanhan testamentin selityksraamattu 1 (Perussanoma). Aiheena tässä kirjassa on laki eli viisi Mooseksen kirjaa. Kirja on ensimmäinen viisiosaisesta sarjasta, jonka loput osat on tarkoitus julkaista vuosittain.

Laato piti STI:ssä luennon, jossa hän kertoi kyseisen kirjasarjan kirjoittamisen prosessista ja vastasi kysymyksiin Vanhasta testamentista.

HYVÄ ETTÄ VIIPYI

Ajatus Vanhan testamentin selityksraamatun kirjoittamisesta oli Antti Laatolla ensimmäisen kerran jo 1990-luvulla. Tarkoituksena oli kirjoittaa selitysteos, joka pyrki selittämään Vanhan testamentin tekstiä kolmesta eri näkökulmasta: historiallisesta, kristologisesta ja tulkinnan perinteestä käsin. Selityksraamattu toimisi apuna lukijoille Van-

han testamentin ymmärtämisessä.

Hanke ei toteutunut vielä silloin. Syntyi kuitenkin useita muita kirjoja Vanhasta testamentista. Laaton omien sanojen mukaan oli hyvä, että selityksraamatun projekti viipyi, koska tietoa ja taitoa tuli ajan myötä lisää. Nyt on kuitenkin päästy siihen, että ensimmäinen osa on valmis.

KRISTILLISEN USKON JUURET

Miksi sitten Vanhan testamentin ymmärtäminen on niin tärkeää, että se on oman selitysteoksensa arvoinen? Laato avasi aiheita kertomalla, että kristillinen usko on aina ollut ja on yhäkin suhteessa Vanhaan testamenttiin. Vanha testamentti oli Jeesuksen ajan Raamattu. Kaikki viittaukset, joita Uudessa testamentissa tehdään pyhiin kirjoituksiin, tarkoittavat viittauksia Vanhaan testamenttiin. On erittäin tärkeää tuntea tämä kirjakokoelma, jossa ovat kristillisen uskon juuret.

Luennolla Laatolta kysyttiin muun muassa siitä, miten joitakin Mooseksen kirjojen käskyjä tulisi ymmärtää Vanhan testamentin historiallisista tilanteista käsin. Laato käytti tässä

“VANHA TESTAMENTTI EI SAA JÄÄDÄ SIVUUN.”

esimerkkinä neljättä käskyä ja ohjetta silmä silmästä ja hammas hampaasta. Vanhan testamentin ajan ihmisten yhteiskunnasta löytyy mielenkiintoinen näkökulma käskyn kunnioittaa isää ja äitiä. Laato kertoi nuorena ajatelleensa, että käskyn tarkoituksena on pitää meidät kuuliaisina vanhemmillemme. Käskyssä ei kuitenkaan ole kyse pelkästään tästä. Vanhan testamentin teksteistä nousee ymmärrys siitä, että käskyllä tarkoitettiin erityisesti ikääntyviä vanhempia ja heistä huolehtimista. Muinaisen Israelin kansan parissa ei luonnollisesti ollut sosiaaliturvaa tai muuta suvun ulkopuolista tahoja, joka olisi huolehtinut ikääntyvistä ihmisistä. Tällöin suvun tuli huolehtia heidän hoitamisestaan. Yksinäisen vanhuksen elämä ei olisi jatkunut pitkään.

PALJON LÖYDETTÄVÄÄ

Myös silmä silmästä ja hammas hampaasta -ohjeessa on kyse hyvin käytännönläheisestä tarpeesta. Tähän ohjeeseen ei tarvitse suhtautua kauheana koston oikeutuksena, vaan sen tarkoitus on Laaton mukaan juurikin päinvastainen. Muinaisen Israelin kulttuurin piirissä oli vallalla verikoston periaate. Sen mukaan väärintekijälle sai ja tuli kostaa fyysisesti, usein surmaamalla tämä. Tällaisessa tilanteessa ohje pyrki vähentämään väkivaltaa. Jokainen ihminen ymmärtää, ettei toista kannata lyödä, jos tämä toinen saa lyödä takaisin. Ohjeella voitiin pyrkiä myös siihen, ettei kosto tai rangaistus ollut kohtuut-

toman ylimitoitettu.

Laatolta kysyttiin myös, voiko Vanhaan testamenttiin luottaa, kun se vaikuttaa niin vaikealta ja moniselitteiseltä kirjalta? Pitäisikö se jättää vähemmälle ja sivuun? Laato vastasi pyrkivänsä juuri siihen, että Vanha testamentti ei jää sivuun. Vanhassa testamentissa on haasteensa, mutta siellä on paljon löydettävää – kuten edellä mainituistakin huomataan. Mooseksen kirjoissa on paljon myös ihmeellisiä lupauksia, esimerkiksi tulevasta Messiaasta. Näiden löytäminen lisää ymmärrystä Vanhan testamentin merkityksestä ja saa huomaamaan, ettei kyseessä olekaan sekava kirjakokoelma.

Laato kehottikin lukemaan Vanhaa testamenttia. Niin se tulee tutuksi ja lukija huomaa, miten upeita sen kirjat ovat.

TEKSTI: TENHO RAJALA
KUVAT: JARI RANKINEN & ANNI MARIA LAATO

JARI RANKINEN STI:N PÄÄSIHTEERIKSI

STI:n hallitus valitsi kokouksessaan 9.5. Jari Rankisen STI:n määräaikaiseksi pääsihteeriksi. Pääsihteeriksi Ville Auvinen valittiin huhtikuussa Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen lähetysjohtajaksi ja Sanansaattaja-lehden päätoimittajaksi. Jari on toiminut Villen sijaisena 1.3.2017 alkaen. Nyt valitun pääsihteerin toive oli, että hänet valitaan tehtävään määräajaksi. Hän perusteli tätä työn vaativuudella. Hallitus päätti, että määräaika on 2-3 vuotta. Hallituksen kokouksen jälkeen sovittiin, että määräaikainen työ alkaa 1.9.2018 ja päättyy 28.2.2021.

JARI RANKISEN MATKAT:

*Su 10.6. klo 12 Messu Hyvän

Paimenen kappeli, Seinäjoki

*La 16.6. Lähetysten Kesäpäivät,

SRO, Kauniainen

*Su 17.6. klo 16 Messu

Metsäkappeli, Pori

*Su 15.7. klo 11 Messu Luther-

talo, Tampere

*Su 5.8. klo 16 Messu Luther-kirkko,
Helsinki

*Su 12.8. klo 10 Messu Noormarkun
kirkko

*Su 9.9. klo 10 Messu Jämijärven kirkko

TIMO ESKOLAN MATKAT:

*Su 12.8. ja ma 13.8. Raamattu- ja lähetysteologiset päivät, Karkun evankelinen opisto, Sastamala

SYYSKAUDEN AVAJAISET

Keskiviikkona 5.9. STI:ssä, Kaisaniemenkatu 13 A 4. krs

Klo 15 Kiitos Ville! Ville Auvinen siirtyi STI:n pääsihteerin tehtävästä lähetysjohtajaksi.

Klo 15.15 Suuri kirjatori, pizzaa ja kahvia. Paljon teologisia ja kristillisiä kirjoja melkein ilmaiseksi.

Klo 16.15 Voiko uskontunnustusta muuttaa? Paljonko pitää uskoa, että pelastuu? TM Soili Haverinen, TT Lauri Kempainen ja rovasti Olli Valtonen, isäntänä Jari Rankinen

Tervetuloa!

STI:n syksyn koko ohjelma julkaistaan viimeistään elokuun alussa paperilla ja STI:n nettisivuilla.

KULMAKIVEN ILME MUUTTUI

Tämä Kulmakivi on eri näköinen kuin aiemmat numerot. Tuomas Lukkaroinen on suunnitellut lehden uuden layoutin.

Lämmin kiitos Tuomas!

Jokaisen Kulmakiven saajan henkilökohtainen **VIITENUMERO** löytyy takasivun osoitetarran oikeasta yläkulmasta.

Viite helpottaa maksun kohdentamista ja on vastaanottajalle viitteetöntä edullisempaa.

EU:N TIETOSUOJA-ASETUS VOIMAAN

Euroopan unionin tietosuojauudistus tuli voimaan toukokuun lopulla. STI:n jäsenrekisteri on muutettu vastaamaan uusia määräyksiä. Jäsenrekisterissä on tukijäsenten nimet ja yhteystiedot. Mikäli haluat tietää, mitkä yhteystiedot on kirjattu rekisteriin sinusta, ota yhteyttä STI:n toimistoon.

STI:N JÄSENJÄRJESTÖJEN KESÄJUHLAT

Medialähetys Sanansaattajat, Medialähetyspäivät
Lohja, Vivamo, la 26. 7.– su 27.5., www.sansa.fi

Lähetysyhdistys Kylväjä, Lähetysten kesäpäivät
Kauniainen, Suomen Raamattuopisto, pe 15.7. – su 17.6., www.kylvaja.fi

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Evankeliumijuhla
Kalajoki, pe 29.6. – su 1.7., www.sley.fi

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland, Årsfest
Terjärv, fredag 29.6. – söndag 1.7., www.slef.fi

Suomen Ev.lut. Kansanlähetys, Kansanlähetyspäivät
Ryttylä, pe 6.7. – su 8.7., www.sekl.fi

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund, Stormöte
Larsmo, fredag 6.7. – söndag 8.7., www.lff.fi

Länsi-Suomen Rukoilevaiset, Kesäseurat
Noormarkku, pe 20.7. – su 22.7., www.rukoilevaisuus.com

Lähetysyhdistys Rauhan Sana, Suvijuhlat
Pello, pe 20.7. – su 22.7., www.lyrs.fi

Suomen Raamattuopiston Säätiö, Hengelliset Syventymispäivät
Kauniainen, Suomen Raamattuopisto, to 23.8. – su 26.8., www.sro.fi

Voittajan puolella

Nimeni on Kalle Pajala, olen 21-vuotias ensimmäisen vuoden teologian opiskelija ja kotoisin Kälviältä Keski-Pohjanmaalta. Helsinkiin muutin viime syksynä, käytännössä heti Kainuun kunniakkaasta prikaatista kotiuduttuani.

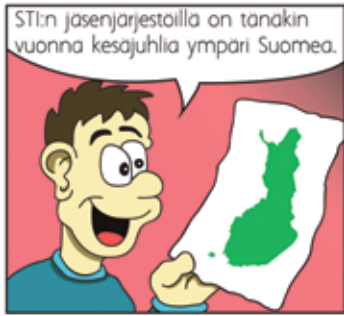
Muutto Helsinkiin oli suuri elämänmuutos koko lyhyen elämänsä maaseudulla asuneelle maatalon pojalle. Mukautuminen kaupunkielämään ja akateemiseen vapauteen armeijan kurin jälkeen, pappani kuolema sekä eräät kipeät henkilökohtaiset asiat koettelivat henkistä jaksamistani läpi syyslukukauden ja aika ajoin kyseenalaistin teologista kutsumustani ja koin masennuksen oireita. Kuitenkin ”niin alhaalla ei kukaan kulje, ettei siellä Jeesus ois”. Ihmeellisessä armossaan Jumala on ollut läsnä ja olen saanut yhä uudelleen kokea, kuinka Hän on johdattanut synkimpienkin hetkien läpi.

Nyt ensimmäistä opiskeluvuotta rikkaampana uskallan hyvillä mielin todeta kutsumukseni hengelliseen työhön vahvistuneen ja saaneen alkuvaiheen haasteiden myötä uutta syvyyttä. Vuosi on kulunut vauhdilla ja olen oppinut valtavasti, niin teologisesta, henkisestä kuin hengellisestäkin näkökulmasta tarkasteltuna. Ennen kaikkea olen oppinut sen, kuinka paljon opittavaa sitä vielä onkaan. Tutkittavaa riittää, mutta onneksi tiedonnälkä on vain kasvanut syödessä.

Suomen teologinen instituutti on merkinnyt minulle terveellistä ja tervetullutta vastapainoa monin paikoin kyseenalaiselle yliopistoteologialle. STI:ssa olen saanut kunnian tutustua moneen hienoon teologiin, vaihtaa ajatuksia, haistella tuoreita teologisia tuulia ja löytää uusia ystäviä. Näinä aikoina, joina perinteinen tapa käsittää kristillinen usko pyritään voimalla murentamaan ja esittämään taantumuksellisenä ja syrjivänä, on suuri voimavara tietää ja omin silmin nähdä, ettei tässä taistelussa tarvitse olla yksin. Saamme olla yhdessä Voittajan puolella.

KALLE PAJALA, TEOL.YO

TUOMAS LUUKKARINEN

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

päällikö Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19. Kesällä poikkeusaukiolo, tiedot nettisivuilla.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SLEY:n toiminnanjohtaja Tom Säilä

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2017/186

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt STI:lle 21.2.2017 luvan koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta 21.2.2017–31.12.2018 järjestettävälle rahankeräykselle. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisuutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkójulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

ETUKANSI: TUNTUREIDEN YÖ ÖVRE
DIVIDALIN KANSALLISPUISTOSSA
POHJOIS-NORJASSA

TAKAKANSI: KESÄ SAAPUU KERA-
VANJOELLA

KUVAAJA: ILKKA RYTI LAHTI

"HÄN VIE HEIDÄT ELÄMÄN VEDEN LÄHTEILLE." (ILM 7:17)